

Atodiad 3 - Cynnig Llwybrau Dysgu 14 - 19

Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol - Opsiynau Strategol ar gyfer Cynnig Llwybrau Dysgu 14 - 19

1. Cefndir a Chyd-destun

- a) Roedd cyn Gonsortiw m Addysg Gogledd Cymru yn cydlynu a monitro'r Cynnig Llwybrau Dysgu 14 - 19. Roedd Arweinydd y Consortiw m yn gyffredinol gyfrifol am faterion ariannol, swyddog y Consortiw m am gydlynu a monitro Strategol y grant a'r cynllun busnes rhanbarthol a swyddog y Consortiw m yn gyfrifol am weinyddiad a dyraniad y grant.

2. Trefniadau Cyfredol ar gyfer Cynnig Llwybrau Dysgu 14 – 19

- a) Mae un swyddog amser llawn sy'n gyfrifol am weinyddiad a dyrannu'r grant (un o gyfres o grantiau rhanbarthol) wedi cael ei drosglwyddo o gyn Gonsortiw m Addysg Gogledd Cymru i GwE ers mis Medi 2014. Mae GwE felly w e id mabwysiadu cyfrifoldebau gweinyddu a dyrannu'r grant fel rhan o'r trosglwyddiad hwnnw. Mae GwE felly wedi'i alinio gyda'r Model Cenedlaethol yng nghyswllt gweinyddu a dyrannu'r grant.
- b) Mae Cyngor Gwynedd ar hyn o bryd yn Awdurdod bancio ar gyfer rhanbarth Gogledd Cymru a GwE a defnyddir fformiwla y cytunwyd arni yn rhanbarthol i ddyrannu'r grant i awdurdodau unigol i gefnogi cyflawni eu cynlluniau busnes 14 – 19. Rhagdybir y bydd Cyngor Gwynedd yn parhau i fod yn awdurdod bancio ar gyfer y Cynnig Llwybrau Dysgu 14 – 19. Rhagdybir hefyd y bydd fformiwla y cytunir arni yn rhanbarthol yn parhau i gael ei defnyddio unwaith y bydd y grant 14 – 19 yn dod yn rhan o'r Grant Gwella Addysg rhanbarthol newydd.

3. Trefniadau Cyfredol ar gyfer Cynllun Busnes Rhanbarthol 14 - 19

- a) Mae swyddog o Gyngor Sir Dinbych ar hyn o bryd yn gyfrifol am gydlynu'r cynllun busnes rhanbarthol ac am alinio'r strategaethau rhanbarthol gyda'r strategaeth genedlaethol.
- b) Mae'r Grŵp Llywio 14 - 19 Rhanbarthol yn darparu trosolwg strategol o'r maes yn y ffaith ei fod yn fforwm i drafod a rhannu arferion da ar draws y rhanbarth ac i osod amcanion rhanbarthol clir er mwyn unioni gyda strategaethau cenedlaethol. Mae cadeirydd y grŵp dan sylw (Rheolwr 14 - 19 Cyngor Sir Dinbych) hefyd yn darparu trosolwg rhanbarthol Strategol ar gyfer y rhanbarth yng nghyswllt alinio'r cynllun busnes rhanbarthol gyda strategaethau cenedlaethol.
- c) Mae cynlluniau busnes 14 - 19 yn cael eu cynhyrchu gan Awdurdodau Lleol unigol (mae Gwynedd a Môn yn comisiynu cwmni Cynnal i wneud y gwaith) a hynny yn seiliedig ar flaenoriaethau'r Awdurdodau Lleol hynny a bydd y rhain yn cael eu cynnwys mewn un cynllun rhanbarthol a fydd yn cael ei gymeradwyo a'i fonitro gan Lywodraeth Cymru.
- d) Nid oes gan GwE drosolwg Strategol o'r Cynnig Llwybrau Dysgu 14 - 19 ar hyn o bryd a chaiff hyn ei ddarparu i raddau gan y Grŵp Llywio rhanbarthol a swyddog Cyngor Sir Dinbych sy'n cadeirio'r Grŵp Llywio Rhanbarthol.

4. Ymrwymadau a Chyfrifoldebau Statudol:

- a) Mae Mesur Dysgu a Sgiliau Cymru 2009 yn darparu sail ddeddfwriaethol ar gyfer y Cynnig Llwybrau Dysgu 14 - 19. Mae'r mesur yn sicrhau y bydd cwricwlwm lleol yn cael ei greu sy'n cynnwys amrediad eang o gyrsiau a chyfleoedd y bydd gan ddysgwyr yng Nghymru'r hawl i ddewis o'u mysg. Mae'r mesur hefyd yn amlinellu hawl y dysgwr i ddilyn eu cwrs astudio dewisedig. Mae'r mesur yn gosod dyletswydd ar Awdurdodau Lleol yng Nghymru i lunio cwricwlwm lleol ar gyfer dysgwyr Cyfnod Allweddol 4. Mae hefyd yn darparu pwerau deddfu i Weinidogion Cymru gyda phwerau creu deddfwriaeth i amodi'r isafswm cyrsiau astudio y dylid eu cynnwys mewn cwricwlwm lleol a'r isafswm cyrsiau galwedigaethol i'w hastudio i sicrhau bod cwricwlwm lleol yn cynnwys amrediad eang o opsiynau astudio sy'n academiaidd ac yn alwedigaethol eu natur.
- b) Mae Awdurdodau Lleol yn gyfrifol am baratoi, cyflwyno i Lywodraeth Cymru ac am ddelifrio cu cynlluniau busnes.
- c) Mae swyddogion o bob Awdurdod Lleol yn cydlynu'r rhwydweithiau lleol sy'n cyfrannu i'r cynlluniau busnes 14 - 19.

5. Gofynion y Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol:

- a) Mae Dogfen Ganllaw'r Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol yn nodi ei fod o fewn rôl a swyddogaeth y Consortiwm Addysg rhanbarthol, drwy her, i:

“alinio'r strategaethau 14-19 cenedlaethol a lleol ar draws ardal y consortiwm yn ehangach i helpu i godi safonau yn y pynciau craidd, sef Cymraeg/Saesneg a mathemateg, sicrhau bod cyrsiau o safon yn cynnig hyfforddiant perthnasol i ddisgyblion a chyfrannu'n effeithiol at strategaethau adfywio”.
- b) Mae'r Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol hefyd yn nodi y bydd gweithrediadau brocera a gwella'r Consortiwm Rhanbarthol yn cynnwys:

“trosolwg strategol o'r cynnig 14-19 rhanbarthol, gan gynnwys neilltuo adnoddau i raglenni yn unol â blaenoriaethau Llywodraeth Cymru, yn cynnwys:
 - cefnogaeth i gynllunio'r defnydd o grantiau;
 - sicrhau bod darpariaeth ysgolion a darparwyr yn gydnaws â'i gilydd er mwyn cael yr effaith ddisgwyliedig sy'n gynhenid i'r grantiau hyn;
 - gweithio gydag awdurdodau lleol i ddarparu trosolwg strategol i herio a chefnogi pob darparwr, gan gynnwys colegau AB a darparwyr hyfforddiant preifat, i sicrhau mynediad cyfartal at gyfleoedd datblygu;
 - gweinyddu'r grantiau perthnasol a chydlynu a chefnogi ceisiadau ar gyfer cyfleoedd grant a fydd yn codi”.
- c) Mae'r dehongliad o'r Model Cenedlaethol yn bwysig wrth ystyried yr opsiynau canlynol ar gyfer alinio. Deallir bod y Model yn ei gwneud yn ofynnol i'r Consortiwm Rhanbarthol (GwE) i ddarparu trosolwg strategol rhanbarthol o'r Cynnig Llwybrau Dysgu 14 - 19. Nid yw'r model yn amodi bod y Consortiwm Addysg (GwE) yn gyfrifol am baratoi, cyflwyno i Lywodraeth Cymru nac am ddelifrio'r cynlluniau busnes, a wneir ar hyn o bryd gan swyddogion yr Awdurdodau Lleol (a ariannir yn rhannol gan y grant 14 - 19 ac arian craidd yr Awdurdodau Lleol).

6. Opsiynau Strategol

a) Yn wyneb y ffeithiau uchod, ystyrir bod yr opsiynau canlynol yn diwallu gofynion y Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol yng nghyswllt rôl trosolwg Strategol rhanbarthol:

Opsiynau	Manteision	Anfanteision	Isafswm Sgôr 1 - Mwyafswm Sgôr 5			Cyfanswm Sgôr
			Aliniad gyda'r Model	Creu gwerth ychwanegol	Potensial ar gyfer cyflawni yn llwyddiannus	
<p>1. Gwneud dim (Parhau gyda'r trefniadau cyfredol)</p> <p>(h.y. cyn swyddog y Consortiwm bellach yn gyfrifol am weinyddiad y grant o fewn GwE / Gwynedd i barhau yn awdurdod bancio / Cyngor Sir Dinbych i barhau yn awdurdod arweiniol ar 14 - 19 a chydlynu'r Cynllun Busnes Rhanbarthol / Cadeirydd Grŵp Llywio a'r grŵp ei hun i ddarparu trosolwg Strategol o ran cyflawni amcanion Llywodraeth Cymru)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Parhad gwasanaeth heb unrhyw newidiadau mawr Cydweithio rhanbarthol cryf eisoes yn bodoli yn rhinwedd y Grŵp Llywio rhanbarthol a Chyngor Sir Dinbych fel awdurdod arweiniol Mantais arbenigedd a phrofiad y grŵp i ymgymryd â'r trosolwg strategol Dim cost ychwanegol ar gyfer delifrio 	<ul style="list-style-type: none"> Ni fyddai GwE yn diwallu gofynion y Model Cenedlaethol yn llawn o ran trosolwg strategol i sicrhau aliniad rhanbarthol gyda strategaeth genedlaethol Dim cyswllt rhwng GwE ac Awdurdodau Lleol o ran trosolwg strategol i alinio strategaeth rhanbarthol gyda strategaeth genedlaethol ond cyswllt yng nghyswllt y grant Dim arolwg annibynnol o ansawdd a chysondeb y cynllun busnes rhanbarthol gan GwE 	0	0	0	0
<p>2. Creu swydd ychwanegol o fewn GwE i ymgymryd â'r trosolwg strategol Ar draws y rhanbarth (rhagdybir Ymgynghorydd Her gan fod y model yn nodi mai drwy her y bydd alinio'r gwaith rhanbarthol gyda'r strategaeth genedlaethol)</p> <p>(h.y. ni fyddai Dinbych yn parhau i gydlynu'r cynllun busnes</p>	<ul style="list-style-type: none"> Parhad gwasanaeth heb unrhyw newidiadau mawr Cydweithio rhanbarthol cryf eisoes yn bodoli yn rhinwedd y Grŵp Llywio rhanbarthol a Chyngor Sir Dinbych fel awdurdod arweiniol Atebolrwydd clir yng nghyswllt Awdurdodau Lleol i baratoi, cyflwyno a delifrio eu cynlluniau Atebolrwydd clir o ran GwE, drwy her, i ddarparu trosolwg strategol a chefnogaeth i awdurdodau Lleol 	<ul style="list-style-type: none"> Cost ychwanegol rôl newydd o fewn GwE (Ymgynghorydd Her) Swydd ychwanegol o fewn strwythur GwE 	0	0	0	0

<p>rhanbarthol / byddai angen i'r Grŵp Llywio barhau i rannu arferion da a chodi safonau ar draws y rhanbarth / swyddog GwE i fod yn aelod parhaus o'r Grŵp Llywio rhanbarthol)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Byddai GwE wedi alinio'n llawn gyda gofynion y Model Cenedlaethol • Cyswllt rhwng GwE a'r Awdurdodau Lleol o ran gweinyddiad a chynllunio'r defnydd o'r grant • Byddai'r swydd newydd yn darparu cyswllt mwy gyda Llywodraeth Cymru • Costau ychwanegol cymharol fychan (un Ymgynghorydd Her ac yna asesu'r capasiti ar ôl blwyddyn) • Byddai'r swydd yn canolbwyntio ar drosolwg Strategol o'r Cynnig 14 - 19 ac yn cefnogi Awdurdodau Lleol i herio darparwyr a byddai'n bresenoldeb parhaus ar y Grŵp Llywio rhanbarthol 					
<p>3. GwE i gomisiynu ymgynghorydd annibynnol i wneud arolwg ansawdd o'r cynllun busnes rhanbarthol. Byddai'r canfyddiadau'n cael eu defnyddio gan GwE, yr Awdurdodau Lleol a'r Grŵp Llywio i rannu arferion da ar draws y rhanbarth ac i yrru gwelliant.</p> <p>(h.y. byddai cyn swyddog y Consortiwm yn parhau i fod yn gyfrifol am weinyddu a dyrannu'r grant drwy GwE / Gwynedd yn parhau i fod yn awdurdod bancio / Cyngor Dinbych i barhau yn awdurdod arweiniol ar faterion 14 - 19 a chydlynu'r cynllun busnes rhanbarthol / Cadeirydd y Grŵp Llywio rhanbarthol a'r grŵp i ddarparu trosolwg Strategol yng nghyswllt cyflawni amcanion</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parhad gwasanaeth heb unrhyw newidiadau mawr • Cydweithio rhanbarthol cryf eisoes yn bodoli yn rhinwedd y Grŵp Llywio rhanbarthol • Mantais arbenigedd a phrofiad y grŵp i ymgymryd â'r trosolwg strategol a rhannu arferion da ar draws y rhanbarth er mwyn gyrru gwelliant ac alinio strategaethau lleol gyda strategaethau cenedlaethol • Atebolrwydd eglur yng nghyswllt yr awdurdod arweiniol i gydlynu cynllun rhanbarthol • Atebolrwydd eglur yng nghyswllt GwE i gomisiynu arolwg annibynnol o'r cynllun rhanbarthol • Cost ychwanegol gymharol fychan i benodi ymgynghorydd i arolygu'r cynllun busnes (tua £5k - £10k) • Byddai arolwg ansawdd annibynnol yn cynnig golwg 	<ul style="list-style-type: none"> • Byddai'r elfennau cydlynu a throsolwg Strategol ar wahân - Cydlynu yn aros gyda'r Awdurdod arweiniol a'r trosolwg Strategol gyda GwE • Byddai angen rhoi adnodd ychwanegol i GwE i gomisiynu ymgynghorydd i wneud arolwg sicrwydd ansawdd o'r cynllun rhanbarthol • Ni fyddai GwE wedi alinio'n llawn gyda gofyn y Model Cenedlaethol h.y. • Ni fyddai ymgynghorydd annibynnol yn medru bod yn bresenoldeb parhaus i ddarparu'r trosolwg strategol ar gyfer <ul style="list-style-type: none"> • "cefnogaeth i gynllunio'r defnydd o grantiau; • sicrhau bod darpariaeth ysgolion a darparwyr yn gydnaws â'i gilydd er mwyn cael yr effaith ddisgwyliedig sy'n gynhenid i'r grantiau hyn; 	0	0	0	0

Llywodraeth Cymru)	<p>gwrthrychol o'r cynllun rhanbarthol</p> <ul style="list-style-type: none">• Byddai ffocws GwE yn parhau ar wella	<ul style="list-style-type: none">• gweithio gydag awdurdodau lleol i ddarparu trosolwg strategol i herio a chefnogi pob darparwr, gan gynnwys colegau AB a darparwyr hyfforddiant preifat, i sicrhau mynediad cyfartal at gyfleoedd datblygu”				
--------------------	---	--	--	--	--	--